

Bibliografija Ive Rubića – u spomen na 125. godišnjicu rođenja

Vlastimir Đokić

samostalni izdavač, Vlajkovićeve 11, 11000 Beograd, Srbija

Nizu pojedinaca za koje se bez dvojbe može reći da su svojim radom i zamislama obilježili razvitak hrvatske geografske znanosti u 20. stoljeću pripada i prof. dr. Ivo Rubić od čijeg rođenja je prošlo 125 godina. Kao jednom od uzora hrvatske geografije, o njemu je pisano u raznim prigodama¹, a ovoga se puta, uz potpuniju bibliografiju, ukratko evocira njegov životni put.

Rodio se 15. siječnja 1897. godine u Sumartinu na otoku Braču u činovničkoj obitelji. U djetinjstvu, zbog očeve službe, višeputo je mijenjao mjesto boravka i školovanja, a očevo rodno mjesto Katune na rijeci Cetini smatrao je svojim zavičajem. Osnovnu školu završio je u Sumartinu, a klasičnu gimnaziju u Splitu. Od 1916. do 1919. pohađao je katoličku teologiju u Zadru, a zatim je studirao geografiju i povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te u Beču i u Ljubljani gdje je i diplomirao 1923. godine. Kraće vrijeme bio je asistent na Geografskom institutu Univerze v Ljubljani, a potom je, od 1924. do 1941., bio profesor Državne ženske realne gimnazije u Splitu.

U ljubljanskom razdoblju profesor Rubić bio je jedan od osnivača Geografskog društva u Ljubljani (kasnije, Geografskog društva Slovenije) i njegov prvi predsjednik kao i pokretač društvenoga glasila *Geografski vestnik*. U najduljem, splitskom razdoblju života, bio je revni suradnik Jadranske straže i jedan od njezinih glavnih nosilaca djelatnosti i glavni tajnik. Njegovom zamisli i velikim zalaganjem u Splitu je osnovan Pomorski muzej.

Tijekom Drugoga svjetskog rata, silom prilika radio je daleko od zavičaja, u gimnaziji u Slavanskom Brodu i u Učiteljskoj školi u Križevcima. Zatim je, 1945. i 1946. bio stalni član povjerenstva za razgraničenje pri Predsjedništvu vlade NR Hrvatske za obradu problema jugoslavensko–talijanske granice i pripremu elaborata za Mirovnu konferenciju u Parizu.

Kao istaknuti geograf izabran je 1946. za izvanrednog profesora na Prirodoslovno–matematičkom fakultetu u Zagrebu koji je te godine izdvojen iz sastava Filozofskog fakulteta, a 1953. godine stekao je zvanje redovitoga profesora. U svojem zagrebačkom, sveučilišnom razdoblju Rubić se posvetio radu Geografskog zavoda i Geografskog društva Hrvatske kojemu je bio jedan od obnovitelja–osnivača i prvi potpredsjednik. Kroz Društvo snažno se angažirao na stručnom uzdizanju geografa, sa zanosom radeći na prosvjećivanju i populariziranju znanosti. Važna je njegova uloga u osnivanju Jadranskog instituta JAZU i u pokretanju Pomorske enciklopedije Leksikografskog zavoda u Zagrebu.

Potkraj 1950-ih, Rubić se zbog bolesti povukao u Rogač kod Grohota na Šolti, gdje je u travnju 1961. preminuo.

O znanstvenom profilu i radu prof. Rubića, iz brojnih objavljenih osvrti i prikaza, ovdje se ističe nekoliko važnijih crta.

U Rubićevu znanstvenom radu, premda je istinski bio zagovornik jedinstvene, kompleksne geografije, prevladavaju antropogeografija, regionalna geografija i geografija naselja ili urbana geografija. U prvom

¹ Neki su od napisa: J. Roglič, Život i rad prof. dra Ive Rubića, *Geografski glasnik*, 23, 1961., 5–9; B. Pleše, Bibliografija radova prof. dra Ive Rubića, *ibid.*, 10–18; V. Rogić, Dr. Ivo Rubić: 1897–1961., *Geografski horizont*, 7 (1–2), 1961., 1–2; B. Gušić, Prof. dr. Ivo Rubić (1897–1961), *Naše planine*, 13 (7–8), 1961., 185–186; S. Ilešić, Ob grobu profesorja Iva Rubića (1897–1961), *Geografski vestnik*, 33, 1961., 197–199; Mih. M. Kostić, Dr. Ivo Rubić (1897–1961), *Glasnik Srpskog geografskog društva*, 42 (1), 1962., 91–92; B. Gušić, Prof. dr. Ivo Rubić (1897–1961), *Zbornik za narodni život i običaje* 42, 1964., 765–768; N. Stražičić, Jadran u djelima dr. Iva Rubića, *Riječka revija*, 10 (2), 1961., 100–102; D. Feletar, Ivo Rubić (1897–1961), *Geografski horizont* 35 (1–4), 1988., 1; D. Orešić, Prof. dr. Ivo Rubić (1897–1961), *Acta Geographica Croatica*, 32, 1997., 187–188; J. Faričić, Četrdeset godina od smrti, Ivo Rubić, *Geoadria*, 6, 2001., 176; D. Magaš, Kratak prikaz razvoja hrvatske geografije, Portal *Geografija.hr* (2006.); J. Faričić, Proslov, u: Ivo Rubić, *Naši otoci na Jadranu*, Matica hrvatska, Zadar, 2017., V–X. Najobuhvatniji prikaz djelatnosti prof. Rubića nalazi se u: D. Magaš, A. Blaće, I. Crljenko, *Velika geografija Hrvatske*, knj. 7: *Razvoj i značenje hrvatske geografije*, Sveučilište u Zadru, Odjel za geografiju; Školska knjiga d.o.o., Zadar – Zagreb, 2020., 138–140, 142, 145, 147, 148, 154, 155, 158, 159, 168, 175, 176, 210, 215, 487, 492, 560.

polju istraživanja važniji su primjeri njegovi kongresni podnesak „Pogledi na suvremenu antropogeografiju” (1952.), knjiga *Zemlja i čovjek. Osnovi antropogeografije* (1956.), studija „Antropogeografske funkcije otoka u istočnom Jadranu“ (1939.), monografija *Podrijetlo stanovništva otoka Šolte* (1960.) i više radova iz antropogeografske problematike zadarskog arhipelaga (1954.–1958.).

Razmatranje problema regije načelno je izložio u kongresnom podnesku „Problem regije u modernoj geografiji“ (1956.), a integrativni (fizičko-geografski i antropogeografski) metodološki pristup problemu regije primijenio je u radu „Međe Mediterana na istočnoj obali Jadrana“ (1957.). Poslije dvije godine sredozemnu regiju u cijelosti je obradio u maloj monografiji *Evropsko-azijsko-afrički Mediteran*, jedinstvenoj te vrste u hrvatskoj literaturi. U istom sklopu Rubičevih radova iz regionalne geografije najvažnija sastavnica bila su istraživanja jadranskih otoka kao cjeline. Vrhunac su monografija *Naši otoci na Jadranu* (u konačnoj inačici iz 1952.), studije splitske i zadarske gradske regije (nastajale kroz dulje vrijeme), Slavenskog i Bosanskog Broda (1953.) te naposljetku otoka Šolte.

U proučavanju geografije naselja ili geografije gradova ističu se Rubičevi radovi „Geografsko određivanje okolice grada“ (1950.), „Utjecaj pomorskih i kopnenih faktora na razvoj grada Dubrovnika“ (1952.), „Planimetrijska i altimetrijska razdioba naselja i stanovništva srednje Dalmacije“ (1957.) i komparativni poleogeografski prikaz „Zadar – Split – Dubrovnik“ (1961.). Budući da se u svim radovima prožimaju, što je za Rubića svojstveno, elementi fizičke geografije, antropogeografije, regionalne geografije, demogeografije, historijske geografije, gore navedenu raščlambu treba shvatiti uvjetno.

Može se ustvrditi da je prof. Rubić, kao malo koji drugi hrvatski geograf, cijeli život djelovao na dva kolosijeka. Uz to što je, premda u mjeri koja je nadmašivala njegove snage u danim uvjetima života, proučavao i stalno širio opseg istraživanja, on je i živom riječju, predavanjima ne samo za gimnazijalce i studente nego i za široku publiku, stalno uzdizao i proširivao geografsku kulturu u sredinama u kojima je djelovao, pokretao inicijative, zasnivao ustanove ... I u ovom drugom, ništa manje nego u prvom, veličina je životnog djela profesora Ive Rubića.

Prvu (i jedinu) objavljenu bibliografiju prof. Rubića izradio je Branko Pleše 1961. godine. Ona je poslužila kao dragocjena osnova ove bibliografije. Uvažavajući Plešeov predani bibliografski rad, ne samo kad je riječ o djelu prof. Rubića nego i drugih u tada bitno manje povoljnim uvjetima, ovdje su, u najvećoj mjeri, koliko se moglo doprijeti do brojnih raznovrsnih izdanja, obavljene provjere, ispravci (prema potrebi) i dopune bibliografskih jedinica, a mjestimično su dodane i nužne anotacije. No najveća razlika između Plešeove i ove bibliografije je u predstavljanju radova. U prvoj su oni navedeni kronološki i bez razvrstavanja, a u ovoj su razvrstani prema vrsti i tematici u deset skupina te su u okviru svake skupine kronološki uređeni. Ovako priređena bibliografija danas zasigurno može poslužiti boljem i lakšem sagledavanju i Rubićeva znanstvenog zanimanja, i njegova znanstvenog razvoja, a podjednako i njegova pedagoškog i promicateljskog rada u koje je ulagao velik dio svojih intelektualnih snaga.

U bibliografiji, osim kod većih studija, nisu posebno prikazani separadni otisci članaka; ujedno, nisu prikazani ponovno tiskani članci u *Pomorskoj enciklopediji* i *Enciklopediji Jugoslavije*.

POPIS PERIODIČKIH PUBLIKACIJA

Znanstvena i stručna periodika

Brački zbornik - Split
Bulletin de l'Académie serbe des sciences – Beograd
Geografski horizont – Zagreb
Geografski pregled – Sarajevo
Geografski vestnik – Ljubljana
Geographischer Anzeiger – Gotha
Glasnik Geografskog društva – Beograd
Hrvatski geografski glasnik (od 1949. Geografski glasnik) – Zagreb
Hrvatski planinar – Zagreb (v. i Naše planine)
Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti – Zagreb
Merian. Das Monatsheft der Städte und Landschaften – Hamburg
Mogućnosti – Split
Naše planine – Zagreb (v. i Hrvatski planinar)
Nova Evropa – Zagreb
Petermanns Mitteilungen – Gotha
Poljički zbornik – Split
Radovi Instituta JAZU u Zadru
Srpski etnografski zbornik – Beograd
Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku (VjAHD) – Split
Zadarska revija – Zadar
Zbornik za narodni život i običaje – Zagreb

Ostala periodika

Čuvar Jadrana – Split
Dom i svijet – Zagreb
Hrvatski glasnik – Split
Istra – Zagreb
Jadran – Split
Jadranska straža – Split
Jadranski dnevnik – Split
Jugoslovenska reč – Zagreb
Jugoslovenski mornar – Split
Kalendar SPKD Prosvjeta – Sarajevo
Mornarsko–ribarski kalendar. Ilustrirani mornarski kalendar Jadranske straže – Split
Morsko ribarstvo – Zagreb
Narodna straža – Šibenik
Narodno sveučilište – Zagreb
Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže – Split
Novi list – Sušak
Novi Sad – Novi Sad
Novo doba – Split
Novosti – Zagreb
Obzor – Zagreb

Podmladak Jadranske straže – Split
 Politika – Beograd
 Pučka prosvjeta – Split
 Ribarski kalendar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže – Split
 Slobodna Dalmacija – Split
 Slobodna tribuna – Zagreb
 Težacke novine – Split
 Vjesnik – Zagreb

I. Knjige

1. Naši otoci na Jadranu, Split 1926., 44 str., 1 zemljop. karta. (Biblioteka Jadranske straže, god. I, sv. 1.)
 * Ovo je drugo izdanje ovog rada. Prvo je objavljeno u Almanahu Jadranske straže za 1926. god. Usp. br. 20.
- Naši otoci na Jadranu. III izdanje. Biblioteka Jadranske straže, sv. 1, Split, 1927., 51 str., 1 zemljop. karta.
- Naši otoci na Jadranu. IV izdanje. Biblioteka Jadranske straže, sv. 1, Split, 1928., 49 str.
- Naši otoci na Jadranu, Split, 1952., 167 str. s ilustr. + 1 zemljop. karta
 * Izdanje Odbora za proslavu desetgodišnjice mornarice (1942–1952). Predgovor / Grga Novak, 5–9.
- Naši otoci na Jadranu, Zadar: Ogranak Matice hrvatske, 2017., 207 str., ilustr.
 * Pretisak petog izdanja iz 1952. god. Proslov / Josip Faričić, V–X. Završna riječ / Majda Rubić, 167–171.
2. Naša međa prema Italiji, Biblioteka Pokrajinskog odbora Jugoslavenske Matice, 4, Split, 1926., 48 str., ilustr.
3. Talijani na primorju Kraljevine Jugoslavije, Jugoslavenski informacijski bureau, Split, 1930., 57 str., graf. prikazi, tabele.
 Les Italiens sur le littoral du Royaume de Yougoslavie. Edition du Bureau Yougoslave d'informations pour l'étranger, Split, 1931., 63 str., graf. prikazi, tabele.
4. Split i njegova okolica, Biblioteka Jadranske straže, god. V, sv. 6, Split, 1930., 36 str. + 1 sl.
 Split und Umgebung, Biblioteka Jadranske straže, god. V, sv. 7, Split, 1930., 50 str.
 Split i okolica, Biblioteka Jadranske straže, kolo 8, Split, 1934., 62 str.
5. Nova Njemačka, Hrvatska štamparija Gradske štedionice, Split, 1931., 246 str.
6. Slavonski i Bosanski Brod, Slavonski Brod: Gradski narodni odbor, 1953., 110 str. /s kartama, grafikona i 36 tab. sa sl./
 * Pretisak iz Zbornika za narodni život i običaje, knj. 36, 1953. Usp. br. 59.
7. Geografija svijeta, knjiga I. Kroz probleme opće geografije. Evropa – geografska cjelina. Zapadna, Sjeverna i Centralna Evropa. Urednici Rude Petrović i Ivo Rubić, Seljačka sloga, Zagreb, 1954., 432 str., zemljop. karte, ilustr.
 * 2. izdanje, Zagreb: Sloga, 1957.
8. Zemlja i čovjek. Osnovi antropogeografije, IBI, Popularno-naučna biblioteka, 6–7, Zagreb, 1956., 158 str., ilustr.
9. Evropsko–azijsko–afrički Mediteran. Kratka geografska studija, Geografska biblioteka, sv. 2, Školska knjiga, Zagreb, 1959., 142 str., ilustr.
10. Podrijetlo stanovništva otoka Šolte, Srpska akademija nauka, Beograd, 1960., 162 str., zemljop. karte, dijagrami, tabele, slike.
 * Poseban otisak iz Srpski etnografski zbornik, knj. LXXIV. Naselja i poreklo stanovništva, knj. 36.
11. (s Božom Jakovljevićem), Buzet i njegov kraj (Buzeština), Narodno sveučilište „Antun Vivoda“, Zagreb–Buzet, 1961., 77 str., ilustr.
 * Tiskano kao rukopis.

II. Brošure u svrhu popularizacije pomorstva

12. Po zapadnom Mediteranu. Vodič kroz luke Jadranskog i Sredozemnog mora, Biblioteka Jadranske straže, Split, 1933., 56 str.

* Popularni opis primorskih predela i gradova koje je obišla ekspedicija Jadranske straže s parobrodom „Kraljica Marija“ tokom ljeta 1933. Usp. br. 242.

13. Po istočnom Mediteranu, Biblioteka Jadranske straže, Split, 1934., 56 str.

* Usp. br. 245.

III. Poglavlja u knjigama

1952.

14. Što nam sve pruža naše more, u: Jugoslovenski Jadran, Odbor za proslavu desetgodišnjice mornarice, Split, 1952., 205–214.

1955.

15. Jugoistočna i Južna Evropa, u: Geografija svijeta, knjiga II. Urednici Rude Petrović i Ivo Rubić, Seljačka sloga, Zagreb, 1955., 5–141, ilustr.

* 2. izdanje, Sloga, Zagreb, 1957.

1956.

16. Polarni krajevi, u: Geografija svijeta, knjiga IV. Urednici Rude Petrović i Ivo Rubić, Seljačka sloga, Zagreb, 1956., str. 403–415, ilustr.

* 2. izdanje, Sloga, Zagreb, 1958.

1957.

17. Značenje regije Splita i regije Ploča za zapadnu i srednju Bosnu, u: Željeznička veza srednje Bosne s morem (Materijali – dokumentacija – prijedlozi), Trgovinska komora, Split, 1957., 192–209.

1964.

18. Neki problemi geografije Zadra i njegove regije, u: Zadar: geografija, ekonomija, saobraćaj, povijest, kultura, Zadar Zbornik, Matica hrvatska, Zagreb, 1964., 9–22.

IV. Studije i članci u stručnim publikacijama

1925.

19. Dužina obale, broj otoka i luka države S.H.S., Geografski vestnik, 1/1925., 1, 52–55.

1926.

20. O našim primorskim otocima (Geografski prikaz), Almanah Jadranska straža za 1926. god., Beograd, 1926., 305–332.

1927.

21. Padaline u Splitu, Geografski vestnik 2/1 i 2/2–3, 1926. [1927.], 17–22 i 72–81.

22. O imenu otoka Šolte, Glasnik Geografskog društva, 13, 1927., 221–223.

1928.

23. Obala Šolte. Morfološki prikaz, Geografski vestnik, 3/1927. [1928.], 1–4, 28–53.

24. Nešto o imenima obale Šolte, VjAHD, 48, 1926.–1927. (1928.), 60–65.

1929.

25. Djelovanje mora na obalni rub, Almanah Jadranske straže za 1928–1929. god., Ljubljana, 1929., 463–480.

26. Naselja u primorju Poljica, Šišićev zbornik, Zagreb, 1929., 155–166.

27. Ispaša na Biokovi, Hrvatski geografski glasnik, 1, 1929., 47–76.

1930.

28. Gravitacija susjednih žitelja Splitu, Hrvatski geografski glasnik, 2, 1930., 109–152.

29. Split i okolina, u: Opis puta III kongresa slovenskih geografa i etnografa u Kraljevini Jugoslaviji 1930. Uredio u ime Pripremnog odbora Pavle Vujević. Drugi deo: Sarajevo–Zagreb, Beograd, 1930., 94–106.

30. Split et ses environs. Aperçu historique et géographique, in Livret–Guide du III Congrès de Géographes et ethnographes slaves dans le Royaume de Yougoslavie 1930. Rédigé au nom du Comité d'Organisation par Pavle Vujević. Deuxième partie: Sarajevo – Zagreb, Beograd, 1930., 110–123.

31. Geografski nacrt Hvara. Istorijsko–geografski prikaz, u: Opis puta III kongresa slovenskih geografa i etnografa u Kraljevini Jugoslaviji 1930. Uredio u ime Pripremnog odbora Pavle Vujević. Drugi deo: Sarajevo–Zagreb, Beograd, 1930., 91–92.

32. Esquisse géographique de l'île de Hvar, in Livret–Guide du III Congrès de Géographes et ethnographes slaves dans le Royaume de Yougoslavie 1930. Rédigé au nom du Comité d'Organisation par Pavle Vujević. Deuxième partie: Sarajevo–Zagreb, Beograd, 1930., 107–108.

1931.

33. Die Italiener an der Küste des südslawischen Königreichs, Petermanns Mitteilungen, 77. Jhrg., Gotha 1931., 188–189.

* Izvod iz rada br. 3.

34. Prilozi hidrografiji otoka Šolte, Hrvatski geografski glasnik, 3, 1931., 224–226.

1932.

35. Einflüsse der geographischen Lage auf die Geschichte des jugoslawischen Küstenlandes, Geographischer Anzeiger, Bd. XXXIII, Heft 9, Gotha, 1932., 257–263.

36. Pomicanje naselja na Šolti, VjAHD, 50, 1928./1929. [1932.], 330–338.

* O nastajanju i nestajanju naselja na Šolti kroz stoljeća.

1937.

37. Mali oblici na obalnom reljefu istočnog Jadrana, Geografski vestnik, 12–13/1936.–1937., 3–53.

1938.

38. Gravitacija Jugoslavije k susjednim morima, Geografski vestnik XIV/1938., 1–4, 17–22.

39. Jadran u narodnom gospodarstvu Jugoslavije, Sbornik na IV kongres na slavjanskite geografi i etnografi vo Sofija 1936 (Sofija, 1938), 200–217.

1939.

40. Gravitacijske zone važnijih luka na istočnoj obali Jadrana, Hrvatski geografski glasnik, 8–9–10, (Spomenica u čast prof. Artura Gavazzija prigodom njegove 75-godišnjice života), Zagreb, 1939., 202–232.

41. Antropogeografske funkcije otoka u istočnom Jadranu, Glasnik Geografskog društva, 25, 1939., 1–10.

42. Podmorski mlinovi, Geografski vestnik XV/1939., 1–4, 54–58.

43. Odnos Splita i Šolte, Glasnik Primorske banovine, 10, 1939., 170–176.

* Pisac prikazuje morfologiju, klimu, hidrografiju, floru i faunu te cikluse u kulturnom razvoju Šolte posebice s obzirom na odnose sa Splitom.

1940.

44. Površina otoka Brača, dužina njegove obale, apsolutna visina i gustoća stanovništva, Brački zbornik 1, Split, 1940., 71–73.

1943.

45. Geografski položaj Broda i njegovo značenje, u: Prilozi za upoznavanje Broda i okolice, 1, Slavonski Brod, 1943., 6–11.

1949.

46. Kroz povijest Istre. Romani u zapadnim gradovima. Slaveni izvan gradova. Karakteristike feudalizma u Istri. Gradske komune, feudalizam i slavenske župe, Istarski zbornik, Zagreb, 1949., 29–32.

47. Geografsko istraživanje otoka Šolte, Ljetopis JAZU za god. 1946.–1948., knj. 55, 1949., 169–174.

48. Glavsevmorput, Jugoslovenski mornar, 8, 1949., 368–370.

1950.

49. Geografsko određivanje okolice grada, Geografski glasnik, 11–12, 1949.–1950., 46–60.

50. Zapadna Istra i Pula, Prvi kongres geografa Jugoslavije. Rijeka–Pula–Gorica, 3–8. 10. 1949., Zagreb, 1950., 57–68.

51. Najnovija istraživanja Antarktike, Geografski glasnik, 11–12, 1949.–1950., 240–241.

* O američkim najnovijim istraživanjima Antarktike, osobito Byrdove ekspedicije.

52. Svjetska tonaža trgovačke mornarice, *ibid.*, 241–242.

* Tabelarni prikaz tonaže trgovačkih mornarica pojedinih država u razdoblju lipanj 1914. – lipanj 1949., u bruto registarskim tonama.

53. Oluja nad srednjom Dalmacijom i poplava Šoltanskog polja (rujan 1948.), *ibid.*, 149–152.

1952.

54. Pogledi na suvremenu antropogeografiju, II Kongres na geografite od FNRJ. Skopje–Ohrid–Lazaropole. 21–29. 9. 1951., Skopje 1952., 89–104.

55. Utjecaj pomorskih i kopnenih faktora na razvoj grada Dubrovnika, u: Dubrovačko pomorstvo. U spomen 100 godina Nautičke škole u Dubrovniku 1852–1952., Dubrovnik 1952., 309–322.

* Izdao Odbor za proslavu stogodišnjice Nautičke škole u Dubrovniku.

56. Suša na našem Primorju, Geografski glasnik, 13, 1951., [1952.], 67–69.

57. Sa Božavske Kapele (Analiza jednog horizonta), Naše planine, 1–2, 1952., 29–36.

* Božava na Dugom otoku.

58. Izotelne karte Zagreba i okolice, Geografski glasnik, 13, 1951., [1952.], 117–124.

1953.

59. Slavonski i Bosanski Brod, Zbornik za narodni život i običaje 36, 1953., 5–110 /s kartama, grafikoni-
ma/ + 36 sl.

* Tiskano i kao posebno izdanje. Usp. br. 6.

1954.

60. Abrazija, Pomorska enciklopedija 1, Zagreb 1954., 11.

61. Antarktičke vode, *ibid.*, 158–160. (Suautor O. Oppitz)

62. Antarktika, *ibid.*, 160–162.

63. Bakarski zaljev, *ibid.*, 355–356.
 64. Biograd na moru, *ibid.*, 473.
 65. Biševski kanal, *ibid.*, 481.
 66. Božava, *ibid.*, 550–551.
 67. Bugarska, *Pomorska enciklopedija 2*, Zagreb 1954., 126–128.
 68. Cetina, *ibid.*, 368.
 69. Čiovo, *ibid.*, 370.
 70. Divulje, *ibid.*, 456–457.
 71. Drvenička vrata, *ibid.*, 519.
 72. Drvenički kanal, *ibid.*, 519–520.
 73. Drvenik Mali, *ibid.*, 521.
 74. Drvenik Veliki, *ibid.*, 521.
 75. (s Antom Irićem), Uvod, u: *Granice morskih predjela uz istočnu obalu Jadranskog mora [Kartografska građa]*, Hidrografski institut Jugoslovenske ratne mornarice, Split, 1954., 5–8.
 76. Antropogeografsko istraživanje triju otočića u zadarskom arhipelagu: Zverinca, Sestrinja i Rivnja u 1952. god., *Ljetopis JAZU*, 59/1951.–1952., 1954., 110–112.

1955.

77. Otok Zverinac, *Radovi Instituta JAZU u Zadru 2*, 1955., 171–191.
 78. Aržano, *Enciklopedija Jugoslavije 1*, Zagreb, 1955., 218.
 79. Atlagić-kula, *ibid.*, 230.
 80. Badija, *ibid.*, 280.
 81. Benkovac, *ibid.*, 441.
 82. Biograd (na moru), *ibid.*, 569.
 83. Biskupija, *ibid.*, 583.
 84. Biševo, *ibid.*, 586.
 85. Blato na Cetini, *ibid.*, 621.
 86. Bokanjačko blato, *ibid.*, 660.

1956.

87. Problem regije u modernoj geografiji, u: *Izveštaj o radu IV. kongresa geografa FNR Jugoslavije održanog u Beogradu i NR Srbiji od 28. IX. – 5. X.1955.*, Beograd, 1956., 189–203.
 88. Karakteristika ekonomskih odnosa Zadra i njegove regije, *Zadarska revija*, 5, 1956., 161–169.
 89. Brački kanal, *Enciklopedija Jugoslavije 2*, Zagreb, 1956., 175.
 90. Brnaze, *ibid.*, 226.
 91. Brusnik, *ibid.*, 243.
 92. Bukovica, *ibid.*, 297.
 93. Butišnica, *ibid.*, 313.
 94. Čiovo, *ibid.*, 599–600.
 95. Dicmo, *ibid.*, 698.
 96. Famagusta, *Pomorska enciklopedija 3*, Zagreb, 1956., 29.
 97. Fažanski kanal, *ibid.*, 33.
 98. Filipjakov, *ibid.*, 52.
 99. Gavazzi Artur, *ibid.*, 142.
 100. Hvar (grad i luka), *ibid.*, 377–378.
 101. Hvar (otok), *ibid.*, 380–382.
 102. Hvarski kanal, *ibid.*, 385.
 103. Ilovik, *ibid.*, 396.

104. Jabuka, *ibid.*, 521.

105. Jadransko more, *ibid.*, 522–523.

106. Jadransko more i kartografija, *ibid.*, 579–580.

1957.

107. Međe Mediterana na istočnoj obali Jadrana, *Geografski pregled*, 1, 1957., 136–148.

108. Jugoslavija, *Pomorska enciklopedija* 4, Zagreb, 1957., 1–18.

109. Planimetrijska i altimetrijska razdioba naselja i stanovništva srednje Dalmacije, *Krš Jugoslavije* 1, 1957., 63–107, 1 zemljop. karta.

110. Iz antropogeografske problematike zadarskog arhipelaga, *Ljetopis JAZU*, knj. 62, 1957., 430–440.

111. Les origines des habitants de Šolta, *Bulletin de l'Académie serbe des sciences*, tome XIX. Nouvelle série. Section des sciences sociales, N° 5, Beograd, 1957., 45–53.

* Sažetak rada br. 10.

1958.

112. Božava i Dragove (Prilog poznavanju antropogeografskih problema dvaju sela na Dugom otoku), *Ljetopis JAZU* 65, 1958., 361–366.

113. Drniš, *Enciklopedija Jugoslavije* 3, Zagreb, 1958., 95.

114. Drvenik Mali (Ploča), *ibid.*, 108.

115. Drvenik Veli, *ibid.*, 108.

116. Dugi Rat, *ibid.*, 162.

1959.

117. Primijenjena geografija, *Zbornik radova V. kongresa geografa FNRJ održanog u Crnoj Gori*, od 8.–16. IX. 1958., Cetinje, 1959., 247–263.

118. Otok Rivanj (Regionalno-geografska studija), *Radovi Instituta JAZU u Zadru* 4–5, 1958.–1959., 1959., 117–141.

1960.

119. *Geographie*, u: Merian. *Das Monatsheft der Städte und Landschaften*, 13. Jhrg., Heft 11, Thema: Dalmatien, Hamburg, 1960., S. 95–105.

120. Značenje previje Klisa za Split, *Geografski vestnik*, 32 (Melikov zbornik), 1960., 201–212.

121. Podrijetlo stanovništva otoka Šolte, u: *Srpski etnografski zbornik*, knj. 74. *Naselja i poreklo stanovništva*, knj. 36, Beograd, 1960., 1–162 + 3 sl.

* Tiskano i kao posebno izdanje. Usp. br. 10.

1961.

122. Zadar – Split – Dubrovnik (Usporedni poleogeografski prikaz), *Geografski horizont*, 1–2, 1961., 3–29.

* Pretiskano u *Geografski horizont*, 1–2, 2005., 17–39.

1965.

123. The origin of the population of Šolta, *Bulletin de l'Académie serbe des sciences*, tome XXXIV. Section des sciences sociales. Nouvelle série, N° 9, Beograd, 1965., 7–15.

* Sažetak rada br. 10.

1968.

124. Poljica, *Poljički zbornik* 1, Zagreb, 1968., 7–30.

V. Članci s geografskom tematikom u popularnim publikacijama

1924.

125. Gospodarska važnost političkih međa Jugoslavije, *Novo doba*, 186, 1924., 3.

126. Zapadna politička i gospodarska međa Jugoslavije, *Novo doba*, 187, 1924., 3.

1925.

127. Dužina obale, broj ostrva i luka Kraljevine S.H.S., *Jadranska straža*, 8, 1925., 212.

* Usp. br. 19.

1926.

128. O valovima, *Jadranska straža*, 10, 1926., 230–234.

129. Osnovi našeg pomorstva, *Jadranska straža*, 4, 1926., 72–73.

1927.

130. Biokovo, *Hrvatski planinar*, 2–3, 1927., 34–39.

131. Djelovanje vode na zemlju, *Novo doba*, 12, 1927., 4.

* Predavanje u splitskom Pučkom sveučilištu.

132. Firule, *Jadranska straža*, 5, 1927., 141–145.

* Izašlo i kao brošura, *Firule. Balneološka studija u nakladi društva „Firule“*, Split, 1927., 28 str.

1928.

133. Naša Zemlja je okrugla, *Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže*, I, Split, 1928., 37–39.

134. More – njiva koja nas spaja sa svetom, *ibid.*, 40–43.

135. Martinšćica, *Jadranska straža*, 10, 1928., 305–308.

1929.

136. Orijentacija na zemlji, *Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže*, II, Split, 1929., 45–49.

137. Naši zapadni krajevi, *Jadranska straža*, 12, 1929., 332–335.

* Pisac razmatra Rapalskim ugovorom utvrđenu zapadnu granicu Kraljevine S.H.S. i raspravlja je li prirodna i etnička s obzirom na Goricu, Trst, Istru, Rijeku i Zadar.

138. Dinara i Dinarci, *Jadranska straža*, 11, 1929., 308–310.

139. Razvoj Splita u zadnjem deceniju, *Novo doba*, 312, 1929., 17.

140. Palagruža, *Jadranska straža*, 1929., 4, 103–105; 5, 128–132.

1930.

141. Oblik i gibanje Zemlje, *Ribarski kalendar. Ilustrovani kalendar i priručnik Jadranske straže*, I, Split, 1930., 24–25.

142. Naše primorske planine, *Pučka prosvjeta*, 2, 1930., 30.

143. Koliko ima Talijana na jugoslovenskoj obali, *Jadranska straža*, 5, 1930., 116–119.

* Odlomak iz rada br. 3.

144. Koliko ima Talijana na jugoslovenskoj obali, *Slobodna tribuna*, 10, 1930., 5.

* Pretiskano iz čas. *Jadranska straža*.

145. Obrisi Raba, *Nova Evropa*, knj. XXI, 6, 1930., 389–394. (Potpisano: Dr. Ivo R. Markov.)

146. Pred Drvenikom, *Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže*, III, Split, 1930., 64–68.

* Opis otokâ oko Drvenika i Šolte.

1931.

147. Orijentacija po danu i po noći, Ribarski kalendar, II, 1931., 33–35.
148. More kao geopolitički faktor, Jadranska straža, 5, 1931., 117–119.
149. Borba između ideja „Mare nostrum“ i „Mare liberum“, Jadranska straža, 6, 1931., 145–147.
150. Iz knjige o Talijanima u Dalmaciji, Slobodna tribuna, 912, 1931., 5.
* Poglavlje iz rada br. 3.
151. Jugoslovenstvo Splita. Talijani na našoj obali po absolutnom i relativnom broju, Zastava, 3/1931., 77, 1.
* Odlomak iz rada br. 3.
152. Pogledi sa Sv. Mihovila na otoku Ugljanu, Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže, IV, 1931., 34–38.
153. Austrijski Flottenverein, Jadranska straža, 2, 1931., 32–34.
154. Osvrt na naučno ispitivanje Jadrana sa strane Austrijanaca i potreba da se produži taj rad, Jadranska straža, 1, 1931., 15–17.
155. Osnovi čehoslovačke orijentacije prema Jadranu, Jadranska straža, 4, 1931., 88–90.

1932.

156. Morski valovi, Ribarski kalendar, III, 1932., 60–63.
157. Naše more, Kalendar SPKD Prosvjeta, Sarajevo 1932., 75–79.
158. Jugoslovenstvo Dalmacije. Uticaji geografskog smještaja na istoriju jugoslovenskog primorja, Jugoslovenska reč, 1, 1932., 11, 1–2.
* Izvadak iz rasprave objavljene u Geographischer Anzeiger, 33 Heft 9, Gotha, 1932.
159. Talijani na obali Kraljevine Jugoslavije, Istra, IV (8), 1932., 4.
* Izvadak iz rada br. 3.
160. Prilozi k upoznavanju krize Japana, Novo doba, 72, 1932., 43.

1933.

161. Problem Mediterana u historiji i sadašnjici, Jadranska straža, 8, 1933., 322–324.
162. Problem Mediterana u historiji i sadašnjici, Novo doba, 89, 1933., 21.
163. Lemurija – propalo kopno, Jadranska straža, 12, 1933., 499. (Potpisano: I. R.)

1934.

164. Tipovi kuća na našem Primorju s osobitim obzirom na dvor, Jadranski dnevnik, 236, 1934., 11–12.
165. Rt Ploča, Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže, VII, Split, 1934., 49–53.
* Geografski i historijski položaj poluotoka Ploča.

1935.

167. Posljedice migracija našeg naroda u našem Primorju, Jadranski dnevnik, 94 (Uskršnji prilog), 1935., 18.
168. Poleogeografski problemi Splita, Jadranski dnevnik, 239, 1935., 9.
* Tri poglavlja iz predavanja na III. kongresu geografa Kraljevine Jugoslavije.
169. Abesinija, Jadranski dnevnik, 82, 1935., 9–10.
* Pregled geografije, klime, historije i etnologije Abesinije te kolonijalne polit. vel. sila prema toj zemlji sve do italijanskog osvajanja 1935.

1936.

170. Međe našeg Primorja, Jadranski dnevnik, 300 (Božićni prilog), 1936., 11.
171. Jadran u narodnom gospodarstvu Jugoslavije, Jadranska straža, 1936., 11, 445–450; 12, 488–489.
* Usp. br. 39.

1937.

172. Jadran u narodnom gospodarstvu Jugoslavije, *Jadranska straža*, 1937., 1, 13–15; 2, 58–60.

* Usp. br. 39.

173. Zanimljive geografske vijesti, *Jadranski dnevnik*, 81, 1937., 3. (Potpisano: I. R.)

Sadržaj: Pećine na otoku Lastovu – Umjetne planine u Mezopotamiji – Rasa koja umire [Andamanci].

1938.

174. Mali oblici na našoj obali, *Jadranska straža*, 1938., 5, 188–189; 6, 234–235; 7, 276–277; 8–9, 368–369; 11, 468–469; 12, 512–513.

* Usp. br. 37.

175. Kod Splitskih Vrata, *Naš mornar*. Ilustrovani mornarski kalendar *Jadranske straže*, XI, Split, 1938., 79–83.176. Na Krojicino..., *Jadranska straža*, 1, 1938., 10–12.

* O otoku Sv. Andrija.

1939.

177. Banovina Hrvatska, *Dom i svijet*, 1, 1939., 1–2.178. Gospodarski karakter splitske luke, *Jadranska straža*, 9, 1939., 354–357.

1940.

179. Najveći svjetionik na Jadranu, *Dom i svijet*, 3, 1940., 11.

* Dugi otok.

1949.

180. Sa Vošca (1421 m), *Naše planine*, 3–4, 1949., 65–72.

1950.

181. Naša morska obala, *Ribarski godišnjak*, 1950., 203–210.

1951.

182. Još neispitana bogatstva I, *Jugoslovenski mornar*, 4, 1951., 91–93.183. Još neotkrivena bogatstva, *Jugoslovenski mornar*, 6, 1951., 134–135.

* O značenju Antarktike za čovječanstvo.

184. Atlantropa?, *Jugoslovenski mornar*, 7, 1951., 156–157.185. Otočići na Gargansko-pelješkom pragu, *Čuvar Jadrana*, 172, 1951. (20. prosinca 1951.).

1952.

186. Zadar. Stanovništvo grada, *Jugoslovenski mornar*, 10, 1952., 276–278.187. Kornati, *Morsko ribarstvo*, 7–8, 1952., 131–132.188. Susak – otok zanimljivih pojava, *Jugoslovenski mornar*, 1, 1952., 20–21.

1953.

189. Đeran, *Jugoslovenski mornar*, 12, 1953., 321.

1956.

190. Maslinica – jedan od jadranskih bisera, *Slobodna Dalmacija*, 3507, 1956., 4.

1957.

191. Zemlja – hraniteljica čovječanstva, Narodno sveučilište, 9–10, 1957., 684–691.

192. Po Istri, Narodno sveučilište, 5–6, 1957., 387–390.

VI. Članci s kulturnopovijesnom tematikom u popularnim publikacijama

1924.

193. Preobražaj hrvatske kneževine u kraljevinu, Novo doba, 299, 1924., 26.

* Pokušaj tumačenja važnog povijesnog događaja s geopolitičkog motrišta.

1925.

194. Manastirine. Starokršćansko groblje u Solinu, Jadran, 54, Božićni prilog, 1925., 2.

195. Postanak Hrvatskog Kraljevstva, Pučka prosvjeta, 8, 1925., 122–123.

196. Značenje 1000-godišnjice hrvatskog kraljevstva, Novo doba, 153, 1925., 1.

197. Naš Jadran nekoć i sada, Pučka prosvjeta, 2, 1925., 42–44.

198. Za obljetnicu Ivana Lučića, Novo doba, 1925., 227, 2; 228, 2.

* O životu i radu Ivana Lučića historika Dalmacije iz 17. st.

1926.

199. Jugoslavenska misao kod historičara, Pučka prosvjeta, 1, 1926., 5–6.

200. Hrvatska akademija nauka u Splitu, Jadran, 53 (Božićni prilog), 1926., 5.

* O „Hrvatskoj akademiji u Splitu”, osnovanoj potkraj 17. st.

1927.

201. Narodni trg u Splitu kroz historiju, Novo doba, 297, 1927., 13.

202. Dvorac Martinis Marchi na Šolti, Novo doba, 89, 1927., 21–22.

1931.

203. Klis najznatnija starohrvatska, turska i mletačka tvrđava u srednjoj Dalmaciji, Kalendar SPKD Prosvjeta, Sarajevo 1931., 51–57.

1932.

204. Atlantida, utonuli otok u priči i nauci, Jadranska straža, 1, 1932., 13–17.

205. Poviješću duž šoltanske obale, Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže, V, Split, 1932., 45–49.

* Opis otoka Šolte s geografskog i povijesnog gledišta. Tiskano i kao posebna brošura: Poviješću duž šoltanske obale, Split, 1931., 5 str. (nepag.)

206. Funkcija Šolte u historiji Splita, Novo doba, 6 (Prilog), 1932., 2.

* Usp. br. 43.

1934.

207. Kako su Šoltani otkupili svoj otok od splitske općine, Jadranski dnevnik, 10 (Božićni prilog), 1934., 11–12.

208. Interesantan nalaz u K.[aštel] Sućurcu, Jadranski dnevnik, 2, 1934., 2. (potpisano: Dir.)

* O nalazu matrikule bratovštine Blažene divice Marije u Hladih iz god. 1515.

209. Divulje s Janusovom glavom, Jadranski dnevnik, 38, 1934., 9.

210. 100-godišnjica rođenja Natka Nodila, Jadranski dnevnik, 137, 1934., 3.

211. Msgr. Don Frane Bulić, Jadranski dnevnik, 112, 1934., 1–2 /sa sl. F. Bulića/ (nekrolog).

1935.

122. Omiš i njegove utvrde, *Jadranski dnevnik*, 320 (Božićni prilog), 1935., 29–30.

1936.

123. Junačke borbe Bokelja sa gusarima u XIX vijeku, *Jadranski dnevnik*, 86 (Uskršnji prilog), 1936., 17.
* Pisac prenosi sadržaj jednog od dvaju dosad nepubliciranih dokumenata o borbama Bokelja protiv gusara u Sredozemnom moru, koji se čuvaju u pomorskom muzeju Jadranske straže u Splitu.

1937.

124. Brodogradnja na našoj obali kroz vjekove, *Jadranska straža*, 12, 1937., 484–487. (Potpisano: R. I.)

125. Iz okolice „Hrvatske Troje“, *Jadranski dnevnik*, 294, 1937., 9.

126. Hrvatska Troja, *Jadranski dnevnik*, 299, 1937., 19.

* O Bribiru.

127. Tri Nehaja, Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže, X, Split, 1937., 80–86.

* O historijatu i geografskom smještaju Nehaja kod Senja, Nehaja kod Kaštel Štafilića i Haj Nehaja kod Sutomora.

128. Značaj pomorske bitke kod Makarske, *Jadranski dnevnik*, 73, 1937., 13.

1938.

129. Važnost župskih matica za nauku, *Jadranski dnevnik*, 107, 1938., 10.

1939.

120. Tri Šolte, *Hrvatski glasnik*, 229, 1939., 30.

* Rasprava o postanku imena Šolte.

121. Otkriće novog dokumenta o Šolti, *Hrvatski glasnik*, 84, 1939., 23.

122. Rt Biskupa, Naš mornar. Ilustrovani mornarski kalendar Jadranske straže, XII, Split, 1939., 103–104.

* O historijatu Rta Biskupa (kod o. Hvara)

1941.

123. Postanak Maslinice ribarskog sela na Šolti, *Mornarsko-ribarski kalendar. Ilustrirani kalendar Jadranske straže*, Split, 1941., 86–89.

* Prema spisima mletačkih državnih vlasti iz 1703. god.

1955.

124. O porijeklu Marca Pola, *Mogućnosti*, 4, 1955., 312–315.

1956.

125. Opsada Splita 1657. i utvrđivanje Gropa, *Slobodna Dalmacija*, 3427, 1956., 3.

126. Postanak omiške Rogoznice, *Slobodna Dalmacija*, 3445, 1956., 4.

VII. Putopisna i planinarska publicistika

127. Makarska u jeku ljetovanja, *Novo doba*, 166, 1927., 2. (Potpisano: Dir.)

128. Impresije iz Biograda na moru, *Novo doba*, 182, 1927., 2. (Potpisano: Dir.)

129. Do Jankolovice i Vrane, *Novo doba*, 187, 1927., 2. (Potpisano: Dir.)

130. U najzapadnijem mjestu naše domovine. (Rateče – Planica), *Novo doba*, 195, 1927., 2 + 7. (Potpisano: Dir.)

131. Od Supetra preko Nerežišća i Blaca do Bola. Sa ekskursije H.P.D. „Mosor“, *Novo doba*, 118, 1928.,

2. (Potpisano: Dir.)

232. Lijepi Rab. Ekскурzija sa članovima pomorskog kursa Jadranske straže, *Novo doba*, 179, 1928., 2. (Potpisano: Dir.)

233. Impresije iz Austrije, *Novo doba*, 265, 1930., Prilog, 2.

234. Životni problemi nove Njemačke. Berlin sredinom decembra 1930., *Novo doba*, 296, 1930., 28.

* Pretiskano u br. 5.

235. Božićni blagdani u Berlinu, *Novo doba*, 7, 1931., Prilog, 2.

* Pretiskano u br. 5.

236. Utisci iz velikog Berlina, *Novo doba*, 25, 1931., Prilog, 5.

* Pretiskano u br. 5.

237. Njemačka i more, *Jadranska straža*, 9, 1931., 230–236.

* Pretiskano u br. 5.

238. Nova Njemačka u svijetlu brojeva, *Novo doba*, 49, 1931., 2–3.

* Pretiskano u br. 5.

239. Obrisu nove njemačke umjetnosti, *Novo doba*, 79, 1931., 35–37.

* Pretiskano u br. 5.

240. Ekскурzija na Orjen (1895 m), *Novo doba*, 205, 1932., Prilog, 2.

241. Izlet na Orjen (1895 m), *Hrvatski planinar*, 5, 1933., 139–143.

242. Putovanje Jadranske straže, *Jadranska straža*, 1933., 5, 184–186; 6, 223–228.

* Opis putovanja brodom „Kraljica Marija“ od 15. juna do 4. jula. Usp. br. 12.

243. Kad mirno more govori, *Podmladak Jadranske straže*, 1, 1933.–34., 11–12.

244. Srebrnastom cestom mora, *ibid.*, 4, 65–66.

245. Novo putovanje Jadranske straže po Sredozemnom moru, *Jadranska straža*, 1934., 2, 64–65; 3, 103–106; 4, 143–145; 5, 185–188; 6, 223–228.

* Propagandističko putovanje Jadranske straže na Bliski istok od 8. do 24. juna 1934. Usp. br. 13.

246. Novo putovanje Jadranske straže, Grčka i Egipat, 30 juna – 16 jula 1935 [I], *Jadranska straža*, 4, 1935., 137–140. (Potpisano: R. I.)

247. Po Bugarskoj. Impresije prilikom IV kongresa sveslavenskih geografa i etnografa, *Jadranski dnevnik*, 1936., 219, 9–10; 225, 10; 231, 9–10; 237, 10; 243, 11; 249, 9; 255, 10.

* Opis putovanja po Bugarskoj upriličenog povodom sudjelovanja na IV. kongresu slavenskih geografa i etnografa, prožet geografskim opservacijama i povijesnim reminiscencijama.

248. Od Splita do Durmitora, *Hrvatski planinar*, 1939., 5, 146–152; 7–8, 214–223; 9, 277–288.

* Opis putovanja s grupom prijatelja, prožet geografskim opservacijama i povijesnim reminiscencijama.

249. Splitski argonauti kroz sjeverodalmatinski arhipelag, *Jadranska straža*, 1940., 6, 235–237; 7, 282–284; 8, 325–327; 9, 369–372; 10, 411–412; 11, 451–452; 12, 496, 516–518. (Potpisano: Argonaut–Talasofil.)

* Opis putovanja s grupom prijatelja po sjevernodalmat. otocima prožet geografskim opservacijama i povijesnim reminiscencijama. Objavljeno i kao posebno izdanje *Splitski argonauti kroz sjeverodalmatinski arhipelag*, Split, 1940., 19 str.

VIII. Eseji

250. Harmonija klasa, *Jadran*, 105, 1920., 3.

251. Metafizika masa, *Jadran*, 169, 1920., 2.

252. Iz duše proleterca, *Narodna straža*, 15, 1921., 2.

253. Postanak kapitalizma, *Narodna straža*, 23, 1921., 2–3.

254. Težačko pitanje u starom Rimu, *Težačke novine*, 31, 1921., 1–2.

255. Le Play, *Jadran*, 2, 1921., 2.

* O Pierre Guillaume Frédéric Le Playu.

256. Iz duše naših gradova..., Narodna straža, 27, 1924., 2.
 257. Budućnost zapadne Evrope, Jadran, 44 (Božićni prilog), 1924., 7–8.
 258. More budućnosti, Jadranska straža, 4, 1927., 111–113.
 259. Osnova naše pomorske ideologije. Predavanje g. dr. Ive Rubića, Politika, 7449, 1929., 6.

IX. Varia

260. Iz zadarskih tamnica, Jadran, 63, 1919., 2–3.
 261. Za najbjedniji stališ, Jadran, 78, 1919., 1.
 * O potrebi organiziranja umirovljenika, financa, žandara, poštara i željezničara.
 262. Novinarska politička škola, Jadran, 166, 1920., 2.
 * O novinarsko političkoj školi koja bi trebalo da se otvori u Zagrebu.
 263. I. slavenski kongres geografa i etnografa u Pragu (4.–8. VI. 1924), Narodna straža, 22, 1924., 2.
 264. Budući Split. Osvrt na internacionalnu izložbu regulacionog plana Splita. Po predavanju gosp. inž. Senjanovića i vlastitim opažanjima, Novo doba, 253, 1924., 3. (Potpisano: dr. I. R.)
 265. Milan Tolić, Jadran, 41, 1924., 2–3. (Potpisano: Dir.)
 266. Za pomorski muzej u Splitu, Novi list, 255, 1925., 3.
 267. Za pomorski muzej u Splitu, Novo doba, 262, 1925., 3.
 * O osnivanju Pomorskog muzeja u Splitu na inicijativu Jadranske straže.
 268. Za pomorski muzej u Splitu, Obzor, 289, 1925., 5.
 269. Za pučko sveučilište, Novo doba, 1925., 93, 2–3; 94, 2–3.
 * Pisac široko izlaže razloge za osnivanje Pučkog sveučilišta u Splitu.
 270. Petar Bibić, Jadran, 3, 1925., 2. (Potpisano: Dir.)
 271. Pomorski kurs Jadranske straže u Splitu, Jadranska straža, 9, 1926., 211–214.
 272. O pomorskom muzeju „Jadranske straže“, Almanah Jadranska straža za 1927. god., Beograd, 1927., 624–630.
 273. Sinkronistički telurium Diega Aržića. Važan izum našeg sugrađanina, Novo doba, 229, 1927., 12 /sa slikom D. A. i njegovog izuma/. (Potpisano: Dir.)
 * Izum splitskog iseljenika u SAD koji pokazuje ekliptiku, rotaciju i revoluciju Zemlje.
 274. „Od Balkana do Montblanka“. 40-godišnji jubilej Nikole Andrića, Novo doba, 42, 1927., 2. (Potpisano: Dir.)
 * Prikaz knjige uspomena s putovanja N. Andrića književnika i dramaturga, objavljene u izdanju Zabavne biblioteke povodom životnog jubileja.
 275. II. pomorsko-propagandistički kurs Jadranske straže u Splitu, Jadranska straža, 9, 1927., 272–274.
 276. Plastika A. Augustinčića. Skulptorska izložba u Galića salonu, Novo doba, 43, 1927., 3. (Potpisano: Dir.)
 277. Izložba prof. Fr.[anja] Kopača, Novo doba, 74, 1927., 2. (Potpisano: Dir.)
 * U splitskom Galića salonu.
 278. Izložba I. Mirkovića, Novo doba, 131, 1927., 2. (Potpisano: Dir.)
 279. U ateljeu Fr. [anja] Kopača, Novo doba, 80, 1928., 5. (Potpisano: Dir.)
 280. Pomorski muzej u Splitu. Prva institucija svoje vrsti u našoj domovini, Novosti, 355, 1928., 66.
 281. Vučetićevo Pariz, Novo doba, 64, 1929., 2.
 * Prikaz zbirke pjesama Mate Vučetića na francuskom jeziku.
 282. O izložbi Fran[j]a Kopača, Novo doba, 164, 1929., 2.
 * U splitskom Galića salonu.
 283. IV. Pomorsko-propagandistički kurs, Jadranska straža, 9, 1929., 254–257.
 284. Konture Jandova karaktera, Jadranska straža, 7, 1930., 173–174.
 * Povodom smrti Ive Lahmana.

285. Luka Karaman, *Novo doba*, 8, 1930., 4. (nekrolog) (Potpisano: Dir.)
286. Peti pomorsko-propagandistički kurs, *Jadranska straža*, 10, 1930., 279–281.
287. *Jadranska straža i njena svrha*, *Jadranska straža*, 2, 1932., 45–48.
288. *Jadranska straža i njena svrha*, *Novi Sad*, 9, 1932., 3–4.
289. *Jadranska straža kroz 10 godina*, *Spomenica prigodom desetogodišnjice udruženja Jadranska straža*, Split, 1932., 13–93.
- * Tiskano i kao posebna brošura: *Jadranska straža kroz deset godina (1922–1932)*, Beograd, 1932., 68 str.
290. *Naša desetogodišnjica*, *Jadranska straža*, 4, 1932., 115–118.
- * Izvod iz govora na proslavi 10-godišnjice osnivanja Jadranske straže, održanog 21. veljače u Splitu.
291. *Impresije i refleksije sa kongresa Jadranske straže u Splitu*, *Jadranska straža*, 12, 1932., 453–455.
292. *Pomorski muzej Jadranske straže*, *Jadranska straža*, 9, 1934., 359–362.
293. Grga Novak. *Uz 50-god. rođenja*, *Jadranski dnevnik*, 79, 1938., 3.
294. *Pomorski muzej Jadranske straže u Splitu*, *Glasnik Primorske banovine*, 1, 15–16, 1938., 163–166.
295. *Hidrografski institut mornarice*, *Geografski vestnik*, 14/1938., 1–4, 144–145.
296. Prof. U. Girometta kao speleolog, *Hrvatski planinar*, 35 (6), 1939., 179–183.
297. *Osamdeset godina života prof. dra M. Šenoa*, *Geografski glasnik*, 11–12, 1949.–1950., 219–220.
298. *Geografski institut Prirodoslovno-matematičkog fakulteta*, *ibid.*, 221.
- * O sjedinjenju prijašnjeg Geografskog instituta (osnovao prof. M. Šenoa 1926.) i Zavoda za fizičku geografiju (osnovao prof. A. Gavazzi 1927.) u jedinstven Geografski institut te prvim godinama njegova rada.
299. *Kartografski odjel „Učila“*, Zagreb, *ibid.*, 222–223.
- * O djelatnosti novoosnovanog odjela „Učila“ (pri Nakladnom zavodu Hrvatske) na izradi geografskih karata i drugih nastavnih pomagala tijekom prve četiri godine djelovanja.
300. Ivo Juras (nekrolog), *ibid.*, 245–246.
301. *Rusi pomažu gusarsko ratovanje nacista*, *Jugoslavenski mornar*, 6, 1952., 159–160.
- * O prolazu njemačke krstarice u Pacifik sjevernim putem.
302. *Vojislav Radovanović (1894–1957)*, *Geografski glasnik*, 19, 1958., 248–249.

X. Prikazi, kritike i bilješke o knjigama

303. *Jedna talijanska knjiga*, *Narodna straža*, 36, 1924., 2. (Potpisano: Stražar s Jadrana)
- * O knjizi: Colonnello G. B. Foschini: *La Dalmazia – Zara 157 Fanteria*, 1924.
304. *Hvar*. (Napisao dr. Grgo Novak, Beograd, 1924.), *Novo doba*, 246, 1924., 2; 247, 2–3.
305. Jovan Ilić: *Die Bogomilen in ihrer geschichtlichen Entwicklung*. (Berner Dissertation). *Srijemski Karlovci 1923.*, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, 46, 1923. [1924.], 122–124.
306. *Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara (knjiga un. prof. Ferda Šišića, Zagreb, 1925.)*, *Novo doba*, 246, 1925., 2.
307. *Naša trgovačka mornarica [stanje 1924. god., Split, 1925]*, *Geografski vestnik*, 1 (2), 1925., 141–142.
- * Pisac prikazuje statističke podatke Ministarstva saobraćaja (Direkcije Pomorskog odsjeka u Splitu, 1925.) i ispravlja neke krivo izračunate zbrojeve.
308. Giotto Dainelli: *Fiume e Dalmazia* (Zbirka: *La Patria, geografia d'Italia*, 18, Torino, 1925.), *ibid.*, 142–145.
309. „Znanstvena“ knjiga G. Dainella o Rijeci i Dalmaciji, *Jadranska straža*, 6, 1926., 129–131.
310. *Otok Rab* (napisao fra Vl. Brusić, vlastita naklada, g. 1926), *Novo doba*, 132, 1926., 2–3.
311. *Sa prve izložbe fotografija u našoj državi*, *Novo doba*, 173, 1926., 2–3. (Potpisano: Dir.)
312. Filip Lukas: *Geografska osnovica hrvatskog naroda*. *Zbornik Matice hrvatske o tisućoj godišnjici hrvatskog kraljevstva*, Zagreb, 1925., 19–93, *Geografski vestnik*, 2 (1), 1926. [1927.], 49–50.
313. *Splitski almanah i adresar za godinu 1925.*, *ibid.*, 50.
314. *Trgovačka mornarica Kraljevine SHS. Stanje koncem 1925.*, Split, 1926., *Geografski vestnik*, 2 (2–3),

1926. [1927.], 120.
315. Ivo Stjepčević: Vođa po Kotoru, Kotor, 1926., *ibid.*, 126.
316. Starohrvatska prosvjeta. Izdanje Hrv. starinarskog društva, 1–2, *Novo doba*, 76, 1927., 2. (Potpisano: Dir.)
317. Manfred Schneider: Durch Dalmatien bis zu den Schwarzen Bergen, Stuttgart, 1929., *Geografski vestnik*, 5–6 (1–4), 1929.–1930. [1930.], 210–211.
318. K. Baedeker: Dalmatien und die Adria, Leipzig, 1929., *ibid.*, 211.
319. A. Steinitzer: Dalmatien, das kroatische und montenegrinische Küstenland. (Monographien zur Erdkunde, 42. Bd.), Leipzig, 1930., *ibid.*, 211.
320. Grga Novak: Naše more (drugo izdanje), Zagreb, 1932., *Jadranska straža*, 11, 1932., 424.
321. Frano Ivanišević: Narodni preporod u Dalmaciji, *Novo doba*, 267, 1932., 4.
322. Knjiga o jadranskom pitanju, *Jadranska straža*, 10, 1933., 415–416.
- * Prikaz knjige J. März, „Die Adria-Frage“, Kurt Vowinkel Verlag, Berlin–Grünwald, 1933.
323. Važna knjiga o jadranskom pitanju, *Jadranski dnevnik*, 4, 1934., 3.
- * Prikaz knjige J. Märza.
324. Dr. Zvonimir Dugački: Problemi ekonomske geografije, Zagreb, 1933., 85, *Geografski vestnik*, 10 (1–4), 1934., 213–215.
325. Franz Braun – A. Hillen Ziegfeld: Geopolitischer Geschichtsatlas. II. izd., Dresden 1934., *ibid.*, 217–218.
326. Das Königreich Südslawien (izdala Münchenska akademija nauka), *Jadranski dnevnik*, 150, 1935., 3. (Potpisano: R.)
327. Geografski elementi u Vojnovićevoj Historiji Dalmacije, *Jadranski dnevnik*, 150, 1935., 9–10.
328. R. Mayer: Von den Küsten- und Inselstädten Dalmatiens (ihre Lage und deren Wirkungen), *Mitteilungen d. Geogr. Gesellschaft in Wien*, 1935., H. 5–8, *Geografski vestnik*, 12–13/1936.–37., 236–237.
329. Život – doživljaj, *Jadranski dnevnik*, 218, 1937., 11. (Potpisano: Dir.)
- * Osvrt na disertaciju Marije Bride „Život – doživljaj“.
330. Nikola Žic: Istra. I. dio: Zemlja; II. dio: Čovjek, Zagreb, 1936. i 1937., *Jadranska straža*, 8–9, 1938., 401–402.
331. Nikola Žic: Istra I. dio: Zemlja; II. dio: Čovjek, Zagreb, 1936. i 1937., *Geografski vestnik*, 15 (1–4), 1939., 146–147.
332. Agatino D'Arrigo: Ricerche sul regime dei litorali nel Mediterraneo. (Consiglio nazionale delle ricerche – Comitato per la geografia.) Roma, Stabilimento tipografico „Aternum“, 1936., *ibid.*, 154–155.
333. Mladen Lorković: Narod i zemlja Hrvata, Zagreb, 1939., *Geografski vestnik*, 16 (1–4), 1940., 148–149.
334. Faucher, D.: Géographie agraire. Types et cultures. (Géographie économique et sociale publiée sous la direction de A. Cholley, Paris, 1949), *Geografski glasnik*, 11–12, 1949.–1950., 174–176.
335. Hettner, A.: Allgemeine Geographie des Menschen. I. Bd. Stuttgart, 1947., *ibid.*, 176–177.
336. Král, J.: Zeměpis člověka II izd. (Díl první: Člověk a zeměpisné prostředí, str. 320; díl druhý: Člověk jako zeměpisný činitel, str. 362), V Praze, 1946., *ibid.*, 177.
337. Lefèvre, M. A.: Principes et problèmes de géographie humaine, Bruxelles, 1945., *ibid.*, 177.
338. Migliorini, E.: La terra e gli uomini (Napoli 1947); La terra e le sue risorse (Napoli, 1946), *ibid.*, 179.
339. Miller, A.: Climatology. Šesto izdanje. (Methuen et Co., London, 1949), *ibid.*, 179.
340. Migliorini, E.: La piana del Sele (Memorie di geografia economica, vol. I), Napoli, 1949., *ibid.*, 209.
341. Brunhes J.: La géographie humaine. (Édition abrégée), Paris, 1947., *Geografski glasnik*, 13, 1951., [1952], 141–142.
342. Fielden, Cl. J. – Dachenwald G. G.: Economic Geography, II. izd., New York, 1950., *ibid.*, 143–144.
343. Gutersohn, H.: Landschaften der Schweiz. Forschungen und Leben, Zürich, 1950., *ibid.*, 146.
344. Huntington, E.: Principles of human Geography, New York–London, 1951., *ibid.*, 147–148.

345. James, E.: A Geography of Man, New York–London, 1949., ibid., 148–149.
346. Taylor, G.: Urban Geography, London, 1949., ibid., 151.
347. Melik, A.: Planine v Julijskih Alpah, Ljubljana, 1950., ibid., 160–161.
348. Candida, L.: Il porto di Venezia. (Memorie di geografia economica, vol. II), Napoli, 1950., ibid., 165.
349. Povodom knjige I. „Geografije svijeta“, Vjesnik, 1954., 2976 (26. rujna 1954.)
* Odgovor Vladimiru Blaškoviću.
350. Blanc, A., La Croatie occidentale, Paris, 1957., Geografski glasnik, 19, 1956.–1957., (1957), 197–202.
351. Diken, S. N.: Economic Geography, Boston 1955., Geografski pregled, 1, 1957., 180.
352. Nice, B.: Geografia e pianificazione territoriale. (Memorie di geografia economica, vol. 9), Napoli 1953., ibid., 180.
353. Ortolani, Mario: La pianura ferrarese. (Memorie di geografia economica, vol. XV), Napoli, 1956., ibid., 181–182.
354. Peljar po Jadranu. I. dio – Istočna obala. Hidrografski institut Jugoslovenske ratne mornarice, Split, 1954., ibid., 185.
355. Granice morskih predjela uz istočnu obalu Jadranskog mora. Izdao: Hidrografski institut Jugoslovenske ratne mornarice, Split, 1954., ibid., 185–186.
356. Razvedenost obale i otoka Jugoslavije. Izdanje: Hidrografski institut Jugoslovenske ratne mornarice, Split, 1955., ibid., 186.

XI. Urednički rad

1. Geografski vestnik, god. 1/1925. – god. 2/1926.
 2. Zbornik za narodni život i običaje: knj. 34 (1950.) i 36 (1953.).
 3. (s prof. Rudom Petrovićem) Geografija svijeta, knj. I–IV, Seljačka sloga, Zagreb, 1954.–1956., 1697 str.
- * Drugo izdanje, Geografija svijeta, knj. I–IV, Sloga, Zagreb, 1957.–1958.

XII. Radovi u rukopisu

“Križevci” (rukopis monografije, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Zagreb)